

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ІМ. М.І. ПИРОГОВА

Кафедра філософії та суспільних наук

**ФІЛОСОФІЯ
В СУЧАСНОМУ НАУКОВОМУ
ТА
СОЦІАЛЬНО - ПОЛІТИЧНОМУ
ДИСКУРСАХ**

МАТЕРІАЛИ ДОПОВІДЕЙ ТА ВИСТУПІВ

**ІV-ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО - ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

16-17 листопада 2023 року

ВІННИЦЯ 2024

ЗМІСТ

ПЕРЕДНЄ СЛОВО.....	6
1. Петрушенко В.В. ДЕЯКІ ЗАУВАЖЕННЯ З ПРИВОДУ ПІДГОТОВКИ УПРАВЛІНЦІВ У СТІНАХ ВНМУ.....	8
2. Беднарчик Т.Р., Вергелес Т.М., Беднарчик М.В. ПСИХОЕМОЦІЙНИЙ СТАН ЦИВІЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ. КОНТЕКСТ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ.....	10
3. Вергелес К.М. ПРАВОСЛАВНІ «БАТАЛІЇ» ПО УКРАЇНСЬКИ: ПРОСТО ПРО СКЛАДНЕ.....	16
4. Виговський Л.А. КОРУПЦІЯ ЯК АМОРАЛЬНЕ СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ... 20	20
5. Віштак І.В., Майданевич Л.О. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: АСПЕКТИ СПРАВЕДЛИВОСТІ.....	25
6. Вознюк О.Ю. ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА В УКРАЇНІ: СУТНІСТЬ ТА НАСЛІДКИ.....	27
7. Вороний Д.Р., Харченко В.В. АНАЛІЗ КОЛИВАННЯ РІВНЯ ЩАСТЯ УКРАЇНЦІВ ВІД ПОЧАТКУ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ.....	30
8. Гольд О.Ф. ПОЛІКОНФЕСІЙНІСТЬ ЯК ФЕНОМЕН СУЧАСНОСТІ.....	33
9. Горохова Л.В., Тихолаз С.І., Гребенюк Д.І. ДЕРЖАВНА ОСВІТНЯ ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	36
10. Давиденко О.В. ЦІННІСНА СКЛАДОВА КОМУНІКАЦІЙ Й ПАРТНЕРСТВА ДЛЯ ФОРМУВАННЯ СВІДОМОГО ГРОМАДЯНИНА.....	41
11. Дятлов В.А. ГЕНЕЗА СТАНОВЛЕННЯ МОНАСТІРСЬКОГО КОМПЛЕКСУ «ЦЕРКОВЩИНА».....	45
12. Зінченко Є.В. МІНСЬКІ УГОДИ – ЗРАДА ЧИ ПОРЯТУНОК ДЛЯ ТОГОЧАСНОЇ УКРАЇНИ.....	49
13. Калач Д.М., Гулевич А.М. ЕТИЧНІ ПОГЛЯДИ АРИСТОТЕЛЯ.....	53
14. Каменчук І.С. ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ В МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ».....	57
15. Keller Olga BYZANZ UND MITTELALTERLICHEN STAATEN.....	62
16. Кобетяк А.Р., Дорош А.М. НЕОБХІДНІСТЬ ІНСТИТУАЛІЗАЦІЇ ЄДИНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ КОНТЕКСТ.....	65
17. Кобетяк А.І. РОЛЬ ДЕРЖАВНИХ ІНСТИТУТІВ У ПРОЦЕСАХ КОНСТИТУЮВАННЯ ПОМІСНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ.....	69
18. Козловець М.А. ФІЛОСОФСЬКЕ ОСМИСЛЕННЯ НОВИХ ПАРАДИГМ РОЗВИТКУ ГЛОБАЛІЗОВАНОГО СВІТУ ЯК ІМПЕРАТИВ СУЧАСНОСТІ.....	73
19. Костюк О.В. ІСЛАМ ЯК ЧИННИК ЕФЕКТИВНОСТІ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ СУЧАСНОГО ІРАНУ.....	79
20. Куліш П.Л., Вергелес К.М., Куліш С.П. АКТОРНО-МЕРЕЖЕВА ТЕОРІЯ ЯК ФОРМА ПОСТМОДЕРНІСТСЬКОЇ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ НАУКИ І ПРИРОДНИЧОНАУКОВОЇ КАРТИНИ СВІТУ.....	83

21. Лавинюкова А.-В.Р. ОСОБЛИВОСТІ РЕЛІГІЙНОГО ДОСВІДУ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	87
22. Лавренюк В.В. СОТЕРІОЛОГІЧНЕ ВЧЕННЯ ЖАНА КАЛЬВІНА.....	90
23. Лациба В.П. УКРАЇНСЬКИЙ «КОД» ВИЖИВАННЯ. ДО 90-Ї РІЧНИЦІ ГОЛОДОМОРУ 1932-1933 РР. В УКРАЇНІ.....	94
24. Макаров З.Ю. ІСТОРИЧНІ СЦЕНАРІЇ ВІДНОШЕННЯ ЛЮДИНИ І ПРИРОДИ.....	96
25. Максименко І.Г. ІДЕЯ ГЛИБОКОГО СПОДІВАННЯ ЛУЇСА ПОЙМАНА.....	101
26. Маланяк А.О. РЕЛІГІЙНІ ФАКТОРИ ЄДНОСТІ ПОМІСНИХ ПРАВОСЛАВНИХ ЦЕРКОВ.....	105
27. Марчук І.А. ДО ПИТАННЯ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА МОТИВАЦІЯ МЕДИЧНОГО ПЕРСОНАЛУ У КРИЗОВИХ УМОВАХ.....	108
28. Мельник В.М. ІДЕОЛОГІЧНІ ТА ТЕРМІНОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ В РИМСЬКО-ІРАНСЬКІЙ ДИПЛОМАТІЇ ЧАСІВ ІМПЕРАТОРА КОНСТАНТИНА (324-337 рр.).....	112
29. Мельник Л.М., Грек І.М. ПРОБЛЕМА ВІЙНИ І МИРУ У ФІЛОСОФСЬКІЙ СПАДЩИНІ ЕРАЗМА РОТТЕРДАМСЬКОГО.....	117
30. Мельничук В.В. КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ЯК НАВИЧКА ХХІ СТОЛІТТЯ.....	120
31. Павленко П.Ю. ХРИСТИАНСТВО ПІСЛЯ БУЧІ: СПРОБИ ТЕОРЕТИЧНИХ РЕФЛЕКСІЙ КАТАСТРОФІЧНОЇ ДІЙСНОСТІ.....	123
32. Петрушенко В.Л. ФІЛОСОФІЯ ПРО ОСОБЛИВОСТІ ОБ'ЄКТУ СУЧАСНОГО НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ І СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ДИСКУРС.....	127
33. Петрушенко О.П. ЗВ'ЯЗОК ПРИКЛАДНОГО ПОСТМОДЕРНІЗМУ З СУЧАСНОЮ ПРОБЛЕМАТИКОЮ БІОЕТИКИ.....	130
34. Пилипчук В.Л., Трухманова С.Л., Жарлінська Р.Г. ЗМІНА ВИЗНАЧЕННЯ «ІНВАЛІДНІСТЬ» НА «НЕДОСТАТНЮ ФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ» ЯК МАРКЕР ЗМІНИ СОЦІАЛЬНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ПРОБЛЕМИ.....	132
35. Повshedна Д.В. ХРИСТИАНСЬКА ПАРАДИГМА ПОЛІТИЧНОЇ ТЕОЛОГІЇ.....	136
36. Потоцька І.С., Лесніченко Н.П. ОСОБИСТІСНІ ЗМІНИ НАРКОЗАЛЕЖНОЇ ОСОБИСТОСТІ.....	140
37. Предко Д.Є., Предко О.І. РЕЛІГІЙНІ СИМВОЛИ, ЇХ ПСИХОЛОГІЧНІ МОЖЛИВОСТІ В СУЧАСНОМУ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ.....	143
38. Предко М.Є. ВПЛИВ ІНСТИТУТІВ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА НА ФОРМУВАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ЯК ЗАСОБУ ВИРОБЛЕННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ.....	146
39. Пустовіт С.В. ЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ НАСИЛЬСТВА ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	150

40.	Ратніков В.С. ШЕ РАЗ ПРО ФІЛОСОФСЬКІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРШОЇ НАУКОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.....	153
41.	Ратушняк І.І. СПРОБА СТАБІЛІЗАЦІЇ В СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ ГУБЕРНСЬКОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ПОДІЛЛЯ У 1918 Р.....	155
42.	Рисинець Т.П., Полянська К.С. МІЖНАРОДНІ ІНІЦІАТИВИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО СКЛАДУ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	158
43.	Ситайло Ю.В. ВІЗАНТИЗМ: СИМВОЛІЧНА ВЛАДА І СОБОРНІСТЬ...	162
44.	Соколовський О.Л. АНТРОПОЛОГІЧНИЙ ДИСКУРС У ПРАВОСЛАВ'І.....	165
45.	Ставничий А.М. (архім. Ієремія) ФІЛОСОФІЯ ЧАСУ В СУЧАСНОМУ СОЦІАЛЬНО-ХРИСТІЯНСЬКОМУ ДИСКУРСІ.....	168
46.	Тамашук Я.М., Додонова В.І. ХОЛІЗМ ТА РЕДУКЦІОНІЗМ: КОМПАРАТИВІСТСЬКИЙ АНАЛІЗ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПРИНЦИПІВ...	174
47.	Ханжи В.Б., Ляшенко Д.М. ГУССЕРЛІВСЬКЕ TIME-CONSCIOUSNESS ТА ГАЙДЕГЕРІВСЬКЕ DASEIN ЯК ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДСТАВИ РЕКОНСТРУКЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ АНТРОПНОГО ЧАСУ.....	177
48.	Школьнікова Т.Ю. ПОНЯТТЯ ТА ПРОБЛЕМИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ КУЛЬТУРИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ВИЩІЙ ОСВІТІ.....	183
49.	Ямчук П.М. ДУХОВНО-ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА Й БУТТЄВА ІДЕНТИЧНІСТЬ УКРАЇНЦІВ: ВІД ДАЛЕКОЇ МИНУВШИНИ ДО СУЧАСНОСТІ Й ПОДАЛЬШИХ ПЕРСПЕКТИВ.....	186
	НАШІ АВТОРИ	196

Петрушенко В. В.,
д. мед. н., професор,
голова Вченої Ради ВНМУ ім. М. І. Пирогова,
завідувач кафедри ендоскопічної та серцево-судинної хірургії
Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова,
м. Вінниця, Україна

ДЕЯКІ ЗАУВАЖЕННЯ З ПРИВОДУ ПІДГОТОВКИ УПРАВЛІНЦІВ У СТІНАХ ВНМУ

Впродовж 2023 р. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова розпочав шлях оновлення та серйозних структурно-функціональних перетворень. Одним із принципових кроків Адміністрації та Вченої Ради ВНМУ вважаю початок створення навчально-наукової інфраструктури для майбутньої підготовки фахівців за спеціальністю 073-Менеджмент (галузь знань «Управління та адміністрування»).

Наприкінці 2022/2023 і на початку 2023/2024 академічних років створювалася належна база для прийому на навчання здобувачів вищої освіти за освітнім рівнем «Магістр». Безумовно, що в стінах Вінницького медуніверситету передбачається випуск передусім «Магістрів» за спеціалізацією «Менеджмент у сфері охорони здоров'я». В цьому сенсі, ВНМУ ім. М. І. Пирогова аж ніяк не стане «піонером» вітчизняної вищої освіти, оскільки в багатьох інших медичних ЗВО відкриті та успішно функціонують відповідні освітні програми.

Разом із тим, велика кількість практичних управлінців і посадовців із сфери охорони здоров'я, впродовж років були змушені здобувати ступінь магістра «менеджменту», що вимагається чинним законодавством, у далеких від медичної специфіки навчальних закладах (в т. ч., у приватних ЗВО). Таким чином, коли очільники лікарень, директори медичних і фармацевтичних підприємств, приходять на навчання до економістів або інших суспільників, то не завжди отримують змогу спілкуватися зі своїми викладачами «однією мовою». Адже не секрет, що будь-який поняттєво-категоріальний апарат потребує випробування практикою. Висловлю власне переконання: окрім базових навчальних курсів теоретико-методологічного, економічного, філософського, соціально-політичного та правового спрямування, здобувачі вищої освіти за спеціалізацією «Менеджмент у сфері охорони здоров'я», повинні слухати ще й дисципліни, що викладаються компетентними лікарями-управлінцями.

Перед ВНМУ ім. М. І. Пирогова на період найближчих років ставиться амбітна мета – зробити викладання навчальних курсів із «Менеджменту» максимально орієнтованими на медико-фармацевтичну специфіку. В центрі уваги навчання повинні знаходитися практичні поради та рекомендації від успішних директорів, керівників, очільників тощо.

Теоретична складова підготовки «Магістрів менеджменту» не має перевищувати встановлені нормативно-правовими актами мінімальні вимоги. Наше навчання стане прикладним і, що не менш важливо, інтегральним. Для прикладу, зараз вивчається можливість організації реальних навчально-виробничих стажувань для здобувачів освіти. В рамках таких стажувань, студенти управлінської магістратури змогли би проводити значну частину навчального періоду в установах і підприємствах сфери охорони здоров'я, а їхню успішність контролювали би керівники таких закладів.

Інтегральна складова управлінської магістратури ВНМУ забезпечуватиметься і тими можливостями, що їх ми отримали завдяки гнучкості та демократичності вітчизняного освітнього законодавства. Передусім, прагну відзначити той факт, що «Магістрами менеджменту» зможуть стати не тільки представники практичного управління медичними організаціями, але і абітурієнти, котрі здобули ступінь «Бакалавра» або «Магістра медицини». Зрозуміло, що ідеальною метою підготовки «Магістрів менеджменту» ВНМУ став би розподіл на навчальні «потoki», де практичні діячі охорони здоров'я, з достатнім персональним трудовим досвідом, мали би окремі навчальні плани, тоді як вчорашні випускники «бакалаврату» чи «магістратури» більше часу зосереджувалися на теоретичних курсах.

Сьогодні управління закладами охорони здоров'я можна здійснювати тільки за наявності відповідного диплома про вищу освіту. Нагадую: ще в 2018 р. Наказ Міністерства охорони здоров'я України вніс зміни до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. Наразі існує зафіксована вимога до всіх очільників медичних організацій – вища освіта за ступенем «Магістр». При цьому, державна освітня політика вже давно розмежувала «менеджмент», як суспільно-економічну науку (спеціальність 073-Менеджмент) і орієнтоване на державні інтереси прикладне управління (спеціальність «281-Публічне управління та адміністрування»). Впевнена, що в найближчому майбутньому Адміністрація та Вчена Рада ВНМУ докладуть зусилля для успішного прийому здобувачів освіти за обома спеціальностями.